

Sygn. akt XV GC 254/21

Warszawa, dnia 3 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w  
Warszawie  
XV Wydział Gospodarczy  
ul. Czerniakowska 100a  
00-454 Warszawa  
Polska

**Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej  
z siedzibą w Luksemburgu**

**WNIOSEK O WYDANIE ORZECZENIA PREJUDYCJANEGO  
[wersja zanonimizowana]**

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XV Wydział Gospodarczy działając na podstawie artykułu 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz postanowienia z dnia 3 listopada 2022 r. zwraca się do Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej z siedzibą w Luksemburgu o odpowiedź na następujące pytanie:

Czy art. 5 ust. 1 lit. a) w zw. z art. 6 ust. 1 lit. a), c), e) w zw. z art. 6 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.) należy wyklądać w ten sposób, że stoi na przeszkodzie takiemu unormowaniu prawa krajowego, które pozwala na sprzedaż w postępowaniu egzekucyjnym bazy danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz. U. UE. L. z 1996 r. Nr 77, str. 20 z późn. zm.) składającej się z danych osobowych, jeśli osoby, których te dane dotyczą nie wyraziły zgody na taką sprzedaż?

**PRZEDMIOT SPORU ORAZ ISTOTNE OKOLICZNOŚCI FAKTYCZNE**

Strona powodowa I. sp. z o. o. w W. wytoczyła przeciwko pozwanemu M. W. powództwo o zapłatę 59 040 złotych z odsetkami.

W sprawie bezsporne jest, że pozwany od początku istnienia NMW sp. z o. o. pełnił w tej spółce funkcję członka zarządu, strony spierają się natomiast, do kiedy pozwany wchodził w skład zarządu. Bezsporne w sprawie jest, że stronie powodowej przysługuje wymagalna wierzytelność w stosunku do NMW sp. z o. o. w W., co stwierdzono prawomocnym nakazem

zapłaty Sądu Okręgowego w W. z /.../ r. (sygn. akt /.../). Na wniosek wierzyciela wszczęto postępowanie egzekucyjne z majątku NMW sp. z o. o., które zakończyło się wydaniem przez Komornika Sądowego postanowienia o umorzeniu egzekucji z uwagi na brak majątku spółki.

W takich okolicznościach strona powodowa wytoczyła powództwo w niniejszej sprawie przeciwko pozwanemu powołując się na art. 299 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1467; zwana dalej „k.s.h.”), który statuuje odpowiedzialność odszkodowawczą członka zarządu spółki-dłużnika za brak możliwości zaspokojenia się z majątku tej spółki.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, iż spółka NMW sp. z o. o. posiadała i posiada majątek, z którego powódka mogłaby zaspokoić swoje roszczenie tj. ruchomości (wyposażenie biura), wierzytelności wobec osób trzecich, prawa ochronne do znaków towarowych, kod źródłowy oprogramowania służącego do robienia zakupów online połączony z usługą *quasi* cashbacku (platforma M.) a także dwie bazy danych użytkowników tej platformy. Oprócz tego powołał się na przesłanki wyłączające jego odpowiedzialność wymienione w art. 299 § 2 k.s.h. tj. zgłoszenie we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości NMW sp. z o. o., brak winy w niezgłoszeniu wniosku we właściwym czasie z uwagi na fakt, że pozwany nie był odpowiedzialny za bieżącą działalność spółki, brak szkody po stronie wierzyciela.

W toku procesu przeprowadzono większość dowodów. Natomiast pominięto wniosek dowodowy pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, który zmierzał do wykazania spełnienia przesłanek z art. 299 § 2 k.s.h. Przewodniczący poinformował też strony, że zgłoszone twierdzenia, co do braku odpowiedzialności za bieżącą działalność spółki, nie mogą prowadzić do oddalenia powództwa. Do przeprowadzenia pozostały dowody z opinii biegłych różnych specjalności, którzy mieliby wycenić aktualny majątek, który wskazywał pozwany.

Na tym etapie Sąd krajowy powziął wątpliwość, czy baza danych należąca do spółki NMW sp. z o. o., może być przedmiotem egzekucji, bowiem zawiera ona dane osobowe setek tysięcy użytkowników platformy M. Strona pozwana podniosła, że zbywalność tego prawa majątkowego gwarantują właściwe przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 386). Natomiast nie pojawiły się w toku procesu twierdzenia i dowody, które wskazywałyby na to, że udostępniając swoje dane do bazy klienci wyrazili zgodę na ich przetwarzanie w postaci udostępniania ich podmiotom trzecim, poza platformę M.

## RELEWANTNE PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).

Artykuł 2

2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do przetwarzania danych osobowych:
  - a) w ramach działalności nieobjętej zakresem prawa Unii;
  - b) przez państwa członkowskie w ramach wykonywania działań wchodzących w zakres tytułu V rozdział 2 TUE;

c) przez osobę fizyczną w ramach czynności o czysto osobistym lub domowym charakterze;

d) przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych lub wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom.

#### Artykuł 4

Na użytek niniejszego rozporządzenia:

1) "dane osobowe" oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej ("osobie, której dane dotyczą"); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;

2) "przetwarzanie" oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie;

/.../

7) "administrator" oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych; jeżeli cele i sposoby takiego przetwarzania są określone w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, to również w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego może zostać wyznaczony administrator lub mogą zostać określone konkretne kryteria jego wyznaczania;

/.../

11) "zgoda" osoby, której dane dotyczą oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych;

#### Artykuł 5

Zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych

1. Dane osobowe muszą być:

a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość");

/.../

2. Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność").

#### Artykuł 6

1. Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- a) osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;
- b) /.../
- c) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze;
- d) /.../
- e) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;
- f) /.../

3. Podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c) i e), musi być określona:

- a) w prawie Unii; lub
- b) w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator.

Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub, w przypadku przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. e) - musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora; rodzaj danych podlegających przetwarzaniu; osoby, których dane dotyczą; podmioty, którym można ujawnić dane osobowe; cele, w których można je ujawnić; ograniczenia celu; okresy przechowywania; oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania, w tym w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem, o których mowa w rozdziale IX. Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym, oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu.

Dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz. U. UE. L. z 1996 r. Nr 77, str. 20 z późn. zm.).

Artykuł 1

- 1. Niniejsza dyrektywa dotyczy ochrony prawnej bazy danych w każdej formie.
- 2. Do celów niniejszej dyrektywy "baza danych" oznacza zbiór niezależnych utworów, danych lub innych materiałów uporządkowanych w sposób systematyczny lub metodyczny, indywidualnie dostępnych środkami elektronicznymi lub innymi sposobami.

Artykuł 7

- 1. Państwa Członkowskie ustanawiają prawo dla producenta bazy danych, wymagającej jakościowej i/lub ilościowej, istotnej inwestycji dla uzyskania weryfikacji lub prezentacji jej zawartości, prawo do ochrony przed pobieraniem danych i/lub wtórnym ich wykorzystaniem w całości lub w istotnej części, co do jakości i/lub ilości.

/.../

- 3. Prawo określone w ust. 1 może być przeniesione, odstąpione lub udzielone na podstawie licencji umownej.

## RELEWANTNE PRZEPISY PRAWA KRAJOWEGO

Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1467)

Art. 299

§ 1. Jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

§ 2. Członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaze, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym samym czasie wydano postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo o zatwierdzeniu układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewydania postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo niezatwierdzenia układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu wierzyciel nie poniósł szkody.

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.)

Art. 235<sup>2</sup>.

§ 1. Sąd może w szczególności pominąć dowód:

/.../

2) mający wykazać fakt bezsporny, nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy lub udowodniony zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy;

Art. 767. [Skarga na czynności komornika]

§ 1. Na czynności komornika przysługuje skarga do sądu rejonowego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Dotyczy to także zaniechania przez komornika dokonania czynności. Skargę rozpoznaje sąd właściwy ze względu na siedzibę kancelarii komornika.

/.../

Art. 796. [Wszczęcie egzekucji sądowej]

§ 1. Wniosek o wszczęcie egzekucji składa się stosownie do właściwości sądowi lub komornikowi. Wniosek składany komornikowi może być złożony na urzędowym formularzu.

/.../

Art. 799. [Kilka sposobów egzekucji; zawieszenie sądowego postępowania egzekucyjnego]

§ 1. Wniosek o wszczęcie egzekucji lub żądanie przeprowadzenia egzekucji z urzędu umożliwia prowadzenie egzekucji według wszystkich dopuszczalnych sposobów, z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości. /.../.

/.../

Art. 824

§ 1. Postępowanie umarza się w całości lub części z urzędu:

1) /.../

2) /.../

3) jeżeli jest oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych.

Art. 831.

§ 1. Nie podlegają egzekucji:



/.../

3) prawa niezbywalne, chyba że możliwość ich zbycia wyłączono umową, a przedmiot świadczenia nadaje się do egzekucji albo wykonanie prawa może być powierzone komu innemu;

Art. 911<sup>6</sup> ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.).

§ 1. Zaspokojenie wierzyciela z zajętego prawa następuje z dochodu, jeżeli zajęte prawo przynosi dochód, albo z realizacji lub sprzedaży prawa.

Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1168 z późn. zm.).

Art. 3.

1. Komornik jest organem władzy publicznej w zakresie wykonywania czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym. Czynności te wykonuje komornik, z uwzględnieniem wyjątków przewidzianych w ustawach.

/.../

Art. 9.

1. Komornik nie może odmówić przyjęcia wniosku o:

1) wszczęcie egzekucji,

/.../

- do przeprowadzenia których jest właściwy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 31.

1. Należności wyegzekwowane z rachunku bankowego, rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową albo rachunku prowadzonego przez podmiot prowadzący działalność maklerską, uzyskane w wyniku pierwszej wpłaty dokonanej przez dłużnika zajętej wierzytelności, komornik przekazuje wierzycielowi nie wcześniej niż w 7 dniu i nie później niż w 14 dniu od dnia ich otrzymania. /.../.

/.../

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 386).

Art. 1.

Bazy danych podlegają ochronie określonej w ustawie niezależnie od ochrony przyznanej na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 oraz z 2020 r. poz. 288) bazom danych spełniającym cechy utworu.

Art. 2.

1. W rozumieniu ustawy:

1) baza danych oznacza zbiór danych lub jakichkolwiek innych materiałów i elementów zgromadzonych według określonej systematyki lub metody, indywidualnie dostępnych w jakikolwiek sposób, w tym środkami elektronicznymi, wymagający istotnego, co do jakości lub ilości, nakładu inwestycyjnego w celu sporządzenia, weryfikacji lub prezentacji jego zawartości,

/.../

3) producent jest osobą prawną założoną zgodnie z prawem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, posiadającą siedzibę i zakład główny wykonywania działalności na terytorium Wspólnoty Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; jeżeli producent posiada tylko siedzibę na terytorium Wspólnoty Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jego działalność musi być istotnie i trwale związana z gospodarką państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 6.

1. Producentowi bazy danych przysługuje wyłączne i zbywalne prawo pobierania danych i wtórnego ich wykorzystania w całości lub w istotnej części, co do jakości lub ilości.

## UZASADNIENIE WNIOSKU O WYDANIE ORZECZENIA PREJUDYCJALNEGO

Wydanie wyroku w niniejszej sprawie uzależnione jest od ustalenia, czy spółka-dłużnik, której członkiem zarządu był pozwany posiadała lub nadal posiada majątek, z którego strona powodowa mogłaby zaspokoić swoje roszczenie, bowiem zgodnie z art. 299 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych odpowiedzialność strony pozwanej powstaje dopiero w przypadku bezskuteczności egzekucji z majątku spółki-dłużnika. Jedyną szansą na zaspokojenie wierzytelności powoda jest przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego, w którym to majątek spółki-dłużnika zostanie zbyty na rzecz osoby trzeciej. Przy czym pozwany musi wykazać, że taka możliwość jest realna, w tym sensie, że można z dużą dozą prawdopodobieństwa zakładać, że gdyby wierzyciel (powód) skierował postępowanie egzekucyjne do danego składnika majątkowego, to egzekucja byłaby skuteczna. Pozytywna odpowiedź na to zagadnienie będzie prowadzić do oddalenia powództwa. Przed wytoczeniem powództwa w niniejszej sprawie taka egzekucja była prowadzona i okazała się bezskuteczna (art. 824 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego). To jednak nie zamyka w niniejszym postępowaniu prawa do obrony pozwanego i wykazywania, że decyzja o umorzeniu postępowania egzekucyjnego pozbawiona była podstaw faktycznych.

Pozwany wskazał na kilka składników majątkowych, przy czym tylko oprogramowanie MAM i bazy danych mają (według twierdzeń pozwanego) wartość, która przewyższa wysokość wierzytelności strony powodowej. Nadto ich wartość będzie również wpływała na wartość znaków towarowych powiązanych z tymi produktami. Sprzedaż samej platformy bez bazy klientów nie jest tak atrakcyjna na rynku, jak sprzedaż całego „pakietu”. Sąd w niniejszej sprawie nie jest związany wyceną wartości tych aktywów, która została dokonana na potrzeby postępowania wszczętego na skutek wniosku o ogłoszenie upadłości NMW sp. z o. o., zwłaszcza że w tym postępowaniu wyceny nie dokonywał biegły sądowy.

W ocenie Sądu krajowego istnieje wątpliwość, czy baza danych stworzona przez NMW sp. z o. o. może być przedmiotem obrotu, a co za tym idzie – czy może być zbyta w postępowaniu egzekucyjnym, jest to kluczowa okoliczność z punktu widzenia przyjętej przez

pozwanego linii obrony. Ponadto Sąd nie może również przeprowadzić dowodu z opinii biegłego na okoliczność wyceny tej bazy danych, gdyż przepisy polskiej procedury cywilnej zakazują prowadzenia dowodu bez uprzedniego ustalenia, że jest to dowód istotny dla sprawy (art. 235<sup>2</sup> § 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego).

Niniejsze pytanie prejudycjalne ma na celu ustalenie relacji między ograniczeniami w przetwarzaniu danych osobowych ustanowionymi przez Rozporządzenie 2016/679 oraz uprawnieniem do rozporządzania bazą danych wynikającą z dyrektywy 96/9/WE i przepisów prawa krajowego, w tym do zbywania bazy w toku postępowania egzekucyjnego.

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych, która implementowała do porządku krajowego dyrektywę 96/9/WE zakłada, że bazy danych podlegają ochronie (art. 1 ustawy z 27 lipca 2001 r. oraz art. 1 ust. 2 dyrektywy 96/9/WE), a producentowi (art. 1 ust. 1 pkt 3 ustawy z 27 lipca 2001 r.) przysługuje wyłączne i zbywalne prawo pobierania danych i wtórnego ich wykorzystania w całości lub w istotnej części, co do jakości lub ilości (art. 6 ustawy z 27 lipca 2001 r.). Zbywalność tego prawa została zastrzeżona w dyrektywie (art. 7 ust. 3 w zw. z art. 7 ust. 1 dyrektywy z 27 lipca 2001 r.).

Zgłoszone w sprawie twierdzenia i dowody wskazują, że baza danych należąca do NMW sp. z o. o. spełnia warunki, od których zależy przyznanie ochrony na gruncie powołanej ustawy i dyrektywy.

Prawo producenta bazy danych to nowe prawo własności intelektualnej, które nie jest prawem autorskim. Jest to prawo majątkowe, o charakterze bezwzględnym, skutecznym *erga omnes* i może być zbyte. Postępowanie egzekucyjne może być prowadzone z każdego prawa majątkowego, o ile nie istnieje wyraźny przepis wyłączający taką możliwość. Polski ustawodawca nie ustanowił żadnych norm, które zakazywałyby prowadzenia egzekucji z bazy danych, których dotyczy niniejsze postępowanie. Mimo iż komornik sądowy nie jest producentem bazy danych, to jego upoważnienie do zbycia bazy jest pochodną tego, że producent, przeciwko któremu wszczęto postępowanie egzekucyjne, ma prawo do rozporządzania bazą. Co do zasady komornik nie mógłby zbyć bazy, gdyby prawo to było niezbywalne w rozumieniu odpowiednich przepisów (art. 831 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego).

Nie każda baza danych musi zawierać dane osobowe. Na gruncie niniejszej sprawy ustalono, że baza danych należąca do NMW sp. z o. o. (producenta) zawiera dane osobowe setek tysięcy użytkowników (art. 4 pkt 1 Rozporządzenia 2016/679). Jedynym możliwym sposobem prowadzenia egzekucji z takiej bazy danych jest jej zbycie, gdyż obecnie baza nie przynosi żadnego dochodu (art. 911<sup>6</sup> ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego). Na marginesie Sąd wskazuje, że w świetle zgłoszonych przez strony twierdzeń, przedmiotowa baza danych nie zawiera informacji, o których mowa w art. 9 Rozporządzenia 2016/679.

W ocenie Sądu zbycie bazy spełnia definicję „przetwarzania” w rozumieniu art. 4 pkt 2 Rozporządzenia 2016/679, gdyż bezpośrednio prowadzi do „udostępnienia” danych osobie trzeciej tj. nabywcy. Sprzedaż bazy w toku postępowania egzekucyjnego nie jest objęta zakresem wyłączeń opisanym w art. 2 ust. 2 Rozporządzenia 2016/679. W ocenie Sądu, komornik sądowy na czas postępowania egzekucyjnego staje się administratorem takiej bazy (art. 4 pkt 7 Rozporządzenia 2016/679), gdyż to on przeprowadza procedurę sprzedaży, ciąży na nim obowiązek zabezpieczenia tego składnika majątkowego, zatem jest także



odpowiedzialny za przestrzeganie, aby dane były przetwarzane zgodnie z prawem (art. 5 ust. 1 lit. a i ust. 2 Rozporządzenia 2016/679).

Przetwarzanie danych jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - spełniony jest co najmniej jeden z warunków opisanych w art. 6 Rozporządzenia 2016/679.

Nie zgromadzono w sprawie materiału dowodowego, który pozwoliłby na ustalenie, że osoby, których dotyczą dane osobowe zebrane w bazie wyraziły zgodę na to, by ich dane były przekazywane podmiotom trzecim, poza działalność związaną z platformą M., czy też na ich sprzedaż w toku postępowania egzekucyjnego, co z punktu widzenia krajowych przepisów proceduralnych prowadzi do wniosku, że takiej zgody nie ma. Wyrażenie zgody na przetwarzanie danych na potrzeby wykorzystywania funkcjonalności tej platformy nie oznacza zgody na przetwarzanie w każdym możliwym celu lub na udostępnianie danych dowolnemu podmiotowi. Zgoda (art. 4 pkt 11 Rozporządzenia 2016/679) na przetwarzanie musi dookreślać zakres tego przetwarzania, czyli konkretny cel (art. 6 ust. 1 pkt a Rozporządzenia 2016/679).

Rozporządzenie 2016/679 nie ustanawia bezwzględnej zasady ochrony danych przed udostępnieniem osobom trzecim bez ich zgody. W niniejszej sprawie należy wykluczyć możliwość odwołania się do przesłanki z art. 6 ust. 1 pkt f Rozporządzenia 2016/679, gdyż nie mogą powoływać się na nią organy publiczne w ramach realizacji swoich zadań, a komornik sądowy jest takim organem. Przedmiotowa sytuacja nie spełnia też warunków z art. 6 ust. 1 lit. b i d Rozporządzenia 2016/679.

W związku z tym jedyna możliwość prowadzenia egzekucji z takiej bazy może znaleźć oparcie w treści art. 6 ust. 1 lit. c i e Rozporządzenia 2016/679.

W art. 6 ust. 1 lit. c Rozporządzenia 2016/679 zastrzeżono, że przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze. Zatem musi istnieć przepis prawa, który nakłada na dany podmiot nakaz podjęcia działania/zaniechania w określonym kierunku (celu). W art. 6 ust. 3 lit. a) i b) Rozporządzenia 2016/679 doprecyzowano, że podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c) musi być określona w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator.

W ocenie Sądu taka podstawa do przetwarzania danych osobowych znajdujących się w bazie została zastrzeżona w przepisach prawa krajowego tj. art. 796 § 1, 799 § 1 zd. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego oraz art. 3 ust. 1 i art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, z których wynika, że komornik sądowy, jako funkcjonariusz publiczny nie może odmówić wykonania wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, a wniosek nakazuje prowadzenie egzekucji z całego majątku należącego do dłużnika, w tym z bazy danych.

Istotny jest również cel przetwarzania danych osobowych, który w ocenie sądu, w prawie krajowym wynika z art. 911<sup>6</sup> ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, który uprawnia komornika sądowego do dokonania sprzedaży bazy danych, a w konsekwencji – przekazania wierzycielowi sumy pieniężnej uzyskanej z takiej egzekucji (art. 31 ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych). Sprzedaż jest elementem wykonania wniosku o wszczęcie egzekucji. Bez udostępnienia danych osobowych znajdujących się w bazie danych nie jest możliwa jej sprzedaż, gdyż sprzedaż zawsze wiąże się z wydaniem danego składnika majątkowego nabywcy. Aby zagwarantować skuteczność tej

regulacji wprowadzono również specjalny środek zaskarżenia, który można wnieść w razie zaniechania przez komornika wykonania tego obowiązku (art. 767 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego).

Jednakże art. 6 ust. 3 *in fine* Rozporządzenia 2016/679 zakłada, że „prawo państwa członkowskiego musi służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu.”

Wątpliwość Sądu wynika z tego, że postępowanie egzekucyjne z natury rzeczy prowadzone jest w celu zaspokojenia wierzytelności określonego podmiotu a nie w interesie publicznym. Mimo iż przepisy nie wyłączają możliwości prowadzenia wspólnej egzekucji przez kilka podmiotów, to jednak z natury rzeczy jego istota nakierowana jest na ochronę interesu jednostki a nie interesu zbiorowego. Z drugiej strony zapewnienie wierzycielowi możliwości realnego wykonania wyroku sądowego, który wydawany jest w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, służy wzmocnieniu zaufania obywateli do państwa i leży w ogólnopojętym interesie wymiaru sprawiedliwości, który może być postrzegany jako rodzaj interesu publicznego.

W ocenie Sądu, nawet zakładając, że przesłanka „interesu publicznego” została zrealizowana, to budzi wątpliwość proporcjonalność przyjętego środka do wyznaczonego celu. W tym zakresie Sąd chciałby zwrócić uwagę na ryzyko, które wiąże się z taką sprzedażą egzekucyjną. Otóż, nie istnieją przepisy prawa krajowego, które wprowadzałyby ograniczenia podmiotowe, co do nabywcy bazy danych, jedynym warunkiem jest posiadanie pełnej zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych. Oznacza to, że nabywcą może być także podmiot spoza UE, który nie gwarantuje dochowania warunków postępowania z danymi osobowymi, jakie zakłada Rozporządzenie 2016/679. Nie istnieje również przeszkoda, aby bazę danych nabył Skarb Państwa, co mogłoby się wiązać z pozyskaniem przez organy władzy publicznej szeregu informacji o swoich obywatelach poza zakresem, który jest konieczny do realizacji zadań wykonywanych przez organy publiczne. Może również zastanawiać, czy ważniejszy jest interes wierzyciela, dla którego egzekucja z bazy danych to jedyny środek, na uzyskanie należnych mu środków pieniężnych, czy też interes dziesiątek a może i setek tysięcy osób fizycznych, których dane osobowe zostaną przekazane podmiotowi, który zaoferuje najwyższą cenę. Nie jest jasne, według jakich kryteriów to wartościowanie miałoby zostać przeprowadzone.

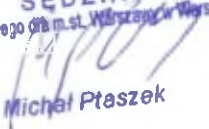
Analogiczne wątpliwości można podnieść na gruncie art. 6 ust. 1 lit. e Rozporządzenia 2016/679, który zezwala przetwarzać dane, jeśli jest to niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.

Budzi wątpliwość Sądu, czy prowadzenie egzekucji może być klasyfikowane, jako „zadanie realizowane w interesie publicznym”. Wątpliwe jest również, czy komornik sądowy prowadząc egzekucję sprawuje władzę publiczną, choć zastrzec trzeba, że w art. 3 ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych przyznano komornikowi status organu władzy publicznej. Niezależnie od tego, również w tym zakresie obowiązują ograniczenie zawarte w 6 ust. 3 *in fine* Rozporządzenia 2016/679, o których pisano wyżej w treści niniejszego uzasadnienia.

Ostatnia wątpliwość, która stała się bazą do sformułowania przedmiotowego pytania prejudycjalnego dotyczy relacji między Rozporządzeniem 2016/679 a dyrektywą 96/9/WE oraz

implementowanymi na jej podstawie przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych. Mianowicie, czy dane osobowe znajdujące się w bazie danych, o której mowa w dyrektywie nie podlegają ochronie na zasadach określonych w art. 6 Rozporządzenia 2016/679. Istotą wprowadzonego do unijnego porządku prawnego prawa *sui generis* do bazy danych jest możliwość pobierania danych oraz ich wtórnego wykorzystywania. Negatywna odpowiedź na to zagadnienie może w istocie doprowadzić do pozbawienia producenta bazy do udostępniania danych osobom trzecim (wtórnego wykorzystywania).

Mając na uwadze powyższe należało przedstawić Trybunałowi przedmiotowe pytanie.

SEDZIA  
Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie  
  
Michał Ptaszek